

«تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی و بازرگانی خارجی در اسفندماه ۱۴۰۱»

• نرخ ارز

در اسفندماه ۱۴۰۱، هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۵۰۶/۰ هزار ریال معامله شد که نسبت به بهمن‌ماه ۱۳/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، در این ماه هر دلار آمریکا در سامانه معاملات الکترونیکی ارز با ۲۶/۸ درصد افزایش نسبت به بهمن‌ماه به رقم ۳۸۹/۰ هزار ریال رسید. تحولات مذکور در حالی رقم خورده است که وضعیت منابع و مصارف ارزی کشور (به عنوان عوامل بنیادین موثر بر روند نرخ ارز) طی این دوره از شرایط مطلوبی برخوردار بوده و بانک مرکزی نیز در جهت تحقق ثبات در بازار ارز، سیاست‌ها و اقدامات متعددی را در قالب تسهیل تامین ارز مورد نیاز واردات، پاسخگویی به تقاضای خرد افراد، تعمیق بازار رسمی و پیگیری مستمر سیاست‌های معطوف به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور به انجام رسانده است.

• بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان اسفندماه ۱۴۰۱ حدود ۶/۳ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه سال ۱۴۰۰ معادل ۲۷/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۲۸/۵ درصد (معادل ۱/۸ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۷۱/۵ درصد (معادل ۴/۵ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان اسفندماه ۱۴۰۱ نسبت به پایان اسفندماه ۱۴۰۰، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور ۰/۳ واحد درصد کاهش یافت.

• بازرگانی خارجی

بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در سال ۱۴۰۱، ارزش صادرات و واردات گمرکی به ترتیب ۵۳/۲ و ۵۹/۷ میلیارد دلار بود که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۹/۷ و ۱۲/۶ درصد افزایش نشان می‌دهند. به‌علاوه ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی نیز در این دوره به ترتیب ۱۰/۱ و ۲۴/۷ درصد افزایش یافته است. همچنین طی سال ۱۴۰۱، وزن صادرات و واردات گمرکی به ترتیب ۱۲۲/۱ و ۳۷/۲ میلیون تن بود که نسبت به سال ۱۴۰۰ به ترتیب ۰/۲ و ۹/۸ درصد کاهش نشان می‌دهند.

• موازنه پرداخت‌ها

براساس برآوردهای مقدماتی، در سال ۱۴۰۱ حساب جاری تراز پرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۱۴/۲ میلیارد دلار برخوردار بود که در مقایسه با سال قبل از آن، ۲۷/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. طی همین دوره، مازاد حساب کالا با افزایش ۴۰/۴ درصدی به ۲۲/۲ میلیارد دلار و کسری حساب خدمات با افزایش ۲۴/۸ درصدی به ۶/۷ میلیارد دلار رسید. افزایش قیمت‌های جهانی نفت و کالاهای اولیه، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر افزایش عملکرد صادرات و واردات کالا و رشد مبادلات تجاری و افزایش تردهای فرامرزی کالا و مسافر، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر رشد صادرات و واردات خدمات طی این دوره بوده است. در همین سال، در پی افزایش مهاجرت اتباع افغانی به کشور،

پرداخت‌ها بابت جبران خدمات نیروی کار کارگران غیرمقیم افزایش یافت و بدین ترتیب کسری حساب درآمد نسبت به سال ۱۴۰۰، حدود ۱۱۲/۹ درصد افزایش پیدا کرد. طی سال ۱۴۰۱، خالص حساب سرمایه حدود ۱۵/۱ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با سال قبل از آن، ۶۱/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. پرداخت‌های حساب سرمایه و نیز افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم از دنیای خارج علت منفی شدن خالص حساب مالی و سرمایه می‌باشد.